

УДК 72.01.725.54.57

Чала О. А.

*аспірант кафедри інформаційних технологій
в архітектурі КНУБіА*

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, ЩО ЗАБЕСПЕЧУЮТЬ НАЙВАЖЛИВІШІ УМОВИ РАЦІОНАЛЬНОЇ І КОМФОРТНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ БАЗОВИХ ПРАВ ЛЮДИНИ НА РЕКРЕАЦІЮ

Анотація: в статті розглянуто принципи надання можливостей реалізації права на рекреацію кожної окремої людини, з різними потребами.

Ключові слова: рекреація, вільний доступ, рекреаційна зона, базові потреби людини.

Рекреація як одна з головних форм продуктивного використання вільного часу людини - суспільний, економічний і науковий феномен, для якого не мають значення міжгалузеві та міждисциплінарні межі. Рекреація (фр. recreation, пол. rekreacja - відпочинок, від лат. recreatio - відновлення сил) - відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності; рекреація включає різноманітні види діяльності у вільний час, спрямовані на відновлення сил і задоволення широкого кола особистих і соціальних потреб та запитів.

Визначається декілька видів рекреаційних потреб: громадські, групові, особисті в табл. 1.

Важливо налагоджувати високий рівень рекреаційного сервісу і добиватися відтворення рекреаційних потоків. Говорити про стійкий розвиток рекреації в регіоні можна тільки у тому випадку, коли люди відвідують його з рекреаційною метою вдруге і втретє. З просторової точки зору виділяють два стандарти рекреації – пасивний і активний. Але всі види рекреаційних зон необхідно проектувати за нормами та стандартами, які повністю відповідають потребам громадян.

З метою надання вільного доступу, необхідно враховувати межі пішохідних та велосипедних шляхів. Щоб вірно реалізувати потреби, необхідно їх вивчити та встановити узагальнені стандарти (ліміти) проєктування рекреаційних зон. Розширити можливості і потенціал реалізації, де це можливо, в рамках розвитку приватного сектору України. Це стане допомогою розвитку приватного бізнесу в країні, а також звичайно надасть можливість державі виконати свої обов'язки по створенню умов для реалізації одного з важливих базових прав та потреб людини - права на відпочинок. Загальні стандарти та їх окремі компоненти повинні періодично перевірятися на предмет актуальності: враховувати зміни користувачів, а також зміну їх потреб. Також необхідно

зауважити, що можливості реалізації суттєво можуть розширитись, якщо під час формування стандартів та лімітів буде проявлено максимально допустиму гнучкість, наприклад: вибір допустимих матеріалів та палітри кольорів.

Таблиця 1.

Ринок будівельних матеріалів розвивається високим темпом, щорічно в Україні та в усьому світі розробляються новітні технології, проходить широкий спектр тестувань та випробувань, випускається велика кількість будівельних матеріалів, які насправді є більш досконалими, ніж навіть десять років тому. Не всі матеріали, які використовують інші країни світу, можливо використовувати в Україні за цілим рядом причин, наприклад: морозостійкість, вологостійкість, стійкість до сонячних променів, до мікроорганізмів, корозій тощо. Тому всі будівельні матеріали, що привезені з інших країн, а також виготовлені в Україні

повинні теж відповідати вимогам та стандартам. Таким чином коло можливостей реалізації значно зменшується з одного боку, а з іншого захищає архітектурні об'єкти від непередбачених руйнувань. Для архітектора створюється свій чіткий алгоритм проектування з максимальною користю та якістю, де прописується спектр потреб, максимально гнучких норм та лімітів проектування рекреаційної зони, можливо база будівельних матеріалів, що пройшли тестування та відповідають стандартам України, цілий ряд технічних заходів та обладнання, що теж відповідає вимогам.

В таблиці 2 наведено деякі з принципів планування рекреаційної зони:

Таблиця 2.

ПРИНЦИПИ ПЛАНУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЗОНИ	
ВІЛЬНИЙ ДОСТУП	СТАНДАРТИ ПРОЕКТУВАННЯ
ОПТИМАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ	ДОДАТКОВО ПРИВАТНИЙ СЕКТОР
АРХІТЕКТУРНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДОВКІЛЛЯ	ПОВИННІ ПЕРІОДИЧНА ПЕРЕВІРКА СТАНДАРТІВ
В РАМКАХ ЗОНИ ДОСТУПУ ПІШОХІДНИХ АБО ВЕЛОСИПЕДН. ШЛЯХІВ	ГНУЧКІСТЬ СТАНДАРТІВ

Таким чином, за умовами вірної розробки алгоритму дій створення якісних умов рекреації, базові права на рекреацію кожної окремої людини, з різними потребами буде реалізовано.

Література:

1. <http://humancentereddesign.org/>
2. <http://www.pland.gov.hk/>
3. Доступність та універсальний дизайн. Навчально-методичний посібник. Азін В.О., Байда Л.Ю., Грибальський Я.В., Київ 2013.
4. <https://www.usbr.gov/recreation/publications>

Аннотация

В статье рассмотрены принципы предоставления возможностей реализации права на рекреацию каждого отдельного человека с разными потребностями.

Ключевые слова: рекреация, свободный доступ, рекреационная зона, базовые потребности человека.

Annotation

There were reviewed principles of providing opportunities for implementing of basic human rights of different people with different demands.

Key words: recreation, free accessibility, recreation areas, universal design, basic human rights.

Olena Chala

General principles providing most important facilities for rational and friendly implementing of basic human right for recreation.